

Sygn. akt III CZ 484/22

POSTANOWIENIE

Dnia 31 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Ewa Stefańska

SSN Krzysztof Wesołowski

w sprawie ze skargi B. P.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego
w Szczecinie z 18 lutego 2022 r. sygn. II Ca 937/20 z powództwa B. P. przeciwko
A. C.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 31 marca 2023 r. w Izbie Cywilnej
w Warszawie,

zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie
z 9 września 2022 r., sygn. akt II WSC 29/22,

**uchyla zaskarżone postanowienie, pozostawiając
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego, w tym
o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu, w orzeczeniu
kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Powódka B. P. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 18 lutego 2021 r.

Postanowieniem z 9 września 2022 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie odrzucił
tę skargę.

Powyższe orzeczenie zaskarżyła zażaleniem powódka, zarzucając:

1. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 424⁶ § 3 w zw. z art. 5 k.p.c. przez odrzucenie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przez Sąd drugiej instancji, pomimo tego, że Sąd ten nie udzielił powódce występującej w sprawie bez adwokata, radcy prawnego, rzecznika patentowego i radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, mimo istnienia uzasadnionej potrzeby, niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych, w szczególności, że w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje obligatoryjne zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych;

2. naruszenie przepisów postępowania, tj.: art. 233 § 1 k.p.c. przez dowolne uznanie przez Sąd drugiej instancji, że powódki nie należy pouczać o obligatoryjnym zastępstwie stron przez adwokatów lub radców prawnych w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, albowiem jest ona w stanie w sposób prawidłowy zadbać o swoje interesy, nie uwzględniając okoliczności przesądzających o jej nieporadności oraz braku zrozumienia istoty prowadzonego postępowania i podejmowania w związku z tym stosownych czynności procesowych, na co wskazywał wniosek zawarty w skardze o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu, co winno doprowadzić Sąd drugiej instancji do uznania, że zaszła niezbędna potrzeba udzielenia stronie pouczenia.

We wnioskach skarżąca domagała się uchylecia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się uzasadnione, choć wniosek o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania nie był zasadny.

W istocie, Sąd Okręgowy przedwcześnie odrzucił skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Uprzednio bowiem powinien być rozpoznany wniosek skarżącej o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Z przedstawionych powodów orzeczono, jak w sentencji, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w zw. z art. 394¹ § 1 i § 3 k.p.c. i art. 108 § 2 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

[SOP]

[f.n]